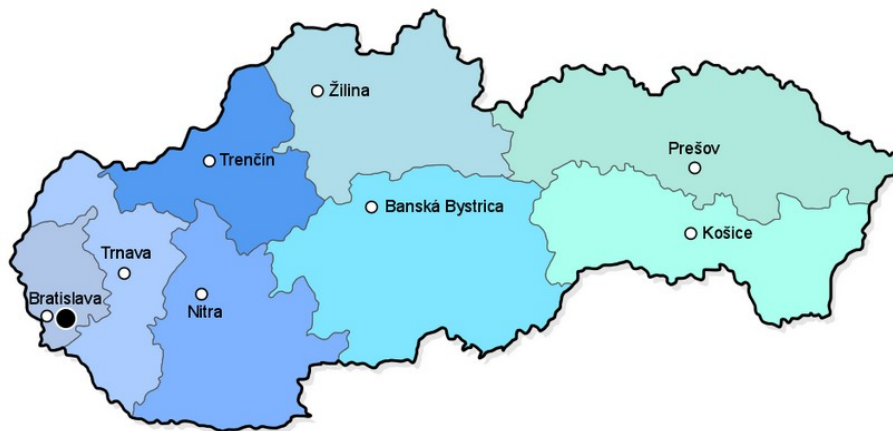

Štátna školská inšpekcia

Implementácia projektového vyučovania do edukačného procesu

Štátna školská inšpekcia

© RNDr. Mária Šimková
ŠIC Bratislava

OBSAH

Projektové vyučovanie – výhody a nevýhody
Uplatnenie projektového vyučovania vo vzdelávaní žiakov
so zdravotným znevýhodnením

PROJEKTOVÉ VYUČOVANIE

SA PRIBLIŽUJE MYŠLIENKE J. A. KOMENSKÉHO „ŠKOLA HROU“

- ❑ rešpektuje možnosti, záujmy a individuálne potreby každého žiaka
- ❑ prospieva k ich sebarealizácii
- ❑ nové poznatky sa ukladajú do pamäte pevnejšie
- ❑ žiaci majú väčší priestor k vlastnému vyjadrovaniu sa a formulovaniu svojich myšlienok
- ❑ učiteľ sa stáva pre žiaka partnerom, kamarátom, ktorý mu pomáha v procese získavania nových poznatkov
- ❑ poznávanie je spojené s intenzívnym zážitkom

CIELE PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

- ❑ zapojiť žiakov do poznávacieho procesu
- ❑ prehĺbovať a rozširovať poznanie
- ❑ integrovať poznatky do uceleného systému
- ❑ rozvíjať tvorivé myslenie
- ❑ uvedomovať si význam a zmysel poznávania
- ❑ samostatne a tvorivo pracovať

CIELE PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

- ❑ plánovať vlastnú prácu a dokončiť ju
- ❑ niesť zodpovednosť za svoju prácu
- ❑ prekonávať prekážky
- ❑ pracovať s informáciami
- ❑ spolupracovať, komunikovať, tolerovať a prijímať iné názory
- ❑ prezentovať svoju vlastnú prácu
- ❑ hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov

PROJEKTOVÉ VYUČOVANIE Z POHĽADU PEDAGÓGA

- ❑ ide o prirodzený a nenásilný spôsob získavania vedomostí
- ❑ rešpektuje individuálne potreby a možnosti žiaka
- ❑ pomáha pozitívnemu, harmonickému rozvoju osobnosti žiaka
- ❑ umožňuje získavať poznatky spojené so zážitkom a zmyslovým vnímaním
- ❑ má úzky vzťah k reálnemu životu

PROJEKTOVÉ VYUČOVANIE Z POHĽADU ŽIAKA

- ❑ má príležitosť samostatne formulovať svoje myšlienky a názory, diskutovať o nich so svojimi spolužiakmi
- ❑ učí sa obhajovať svoje názory v rámci riešiteľského tímu, skupiny, triedy
- ❑ má možnosť zasahovať do skutočného života
- ❑ prežíva dobrodružstvo s aktívnym poznávaním sveta
- ❑ nachádza svoje možnosti, svoju hodnotu, sebadôveru
- ❑ škola sa preň stáva podnetným prostredím, kam chodíva rád

VÝHODY PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

- ❑ je motivačné, blízke životu, má bádateľsko - výskumný charakter
- ❑ poznanie skutočnosti sa realizuje prirodzene, cestou vlastnej skúsenosti žiaka
- ❑ podporuje tvorivosť a fantáziu
- ❑ posilňuje sebadôveru, ochotu pomôcť
- ❑ zlepšuje školskú klímu

VÝHODY PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

- ❑ zbavuje žiakov strachu zo školy, z učenia
- ❑ vytvára dobré vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi
- ❑ uplatňuje kooperatívne formy práce žiakov
- ❑ žiaci sa učia spolupracovať, komunikovať
- ❑ vytvára priateľské postoje

NEVÝHODY PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

- ❑ náročnosť na prípravu a čas, na finančné a materiálové zabezpečenie
- ❑ všetko musí byť premyslené a dobre naplánované
- ❑ vyžaduje veľké odborné, pedagogicko – psychologické a sociálne úsilie
- ❑ nerešpektuje zásadu postupnosti vo vyučovaní
- ❑ je nevyhnutné mať možnosť voľne disponovať s časom

NEVÝHODY PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

Učiteľ musí

- ❑ vedieť operatívne a zmysluplne reagovať na otázky a námety žiakov
- ❑ mať dostatočné organizačné kompetencie
- ❑ byť dobrým diagnostikom
- ❑ odhadnúť mieru voľnosti a zodpovednosti žiakov
- ❑ mať dobré improvizračné schopnosti

REALIZÁCIA PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

- ❑ pri tvorbe scenárov sú učitelia a žiaci inšpirovaní svojím najbližším okolím a problémami, ktoré vychádzajú z bežného života
- ❑ závisí od žiakov, od ich tvorivosti, fantázie, vnútornej motivácie, záujmov a potrieb
- ❑ môže sa realizovať v jednom vyučovacom predmete, s jednou triedou a s jedným učiteľom
- ❑ vo viacerých predmetoch s jednou triedou a s jedným učiteľom

REALIZÁCIA PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

- ❑ vo viacerých predmetoch s jednou triedou a s viacerými učiteľmi
- ❑ v niekoľkých alebo všetkých triedach ročníka, v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch
- ❑ v triedach niekoľkých ročníkov, s celou školou

PLÁNOVANIE PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

ŠTYRI KROKY

1. Zámer

- ❑ samotný podnet
- ❑ jeho spracovanie (záujem a motivácia žiakov, vedomosti žiakov)
- ❑ voľba témy a formulácia cieľa
- ❑ organizácia projektu

PLÁNOVANIE PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

ŠTYRI KROKY

2. Plánovane

- ❑ vytýčenie základných tém a okruhov
- ❑ určenie činností a prostriedkov
- ❑ rozdelenie úloh skupinám, či jednotlivcom
- ❑ časový plán

Pri plánovaní preberajú iniciatívu žiaci. Učiteľ vystupuje v úlohe konzultanta, poradcu a pomocníka.

PLÁNOVANIE PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

ŠTYRI KROKY

3. Realizácia

- ❑ vlastné riešenie projektovej úlohy
- ❑ návrh alternatív a optimálneho riešenia
- ❑ spracovanie podkladov, dokumentácie
- ❑ realizujú ho žiaci, prejavuje sa ich aktivita, tvorivá činnosť, samostatnosť, komunikácia, učia sa spolupracovať, získavajú zodpovednosť
- ❑ učiteľ je v pozadí, zastáva rolu vodcu, organizátora, pomocníka, oponenta, rozhodcu

PLÁNOVANIE PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

ŠTYRI KROKY

4. Hodnotenie

Orientuje sa hlavne

- ❑ na žiacke hodnotenie
- ❑ na celkový proces riešenia a aktívnu účasť žiaka, nielen na výsledok projektu
- ❑ na prezentáciu výsledkov projektu

Uplatňuje sa aj hodnotenie zo strany učiteľa.

ROZVOJ KOMPETENCIÍ V PROJEKTOVOM VYUČOVANÍ

- ❑ kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter
- ❑ neviažu sa na konkrétny obsah učiva
- ❑ môžu si ich žiaci osvojovať na ktoromkoľvek predmete
- ❑ musia sa rozvíjať priebežne, činnosťami na ľubovoľnom učive
- ❑ ich realizácia je viazaná skôr na metódy vyučovania, ako na obsah učiva
- ❑ kľúčové kompetencie sa osvojujú najmä v priebehu jednotlivých činností

PROJEKTOVÉ VYUČOVANIE V ŠPECIÁLNEJ ŠKOLE V PREDMETE ZDRAVOTNÁ VÝCHOVA

- ❑ projekt je možné realizovať v praktickej škole pre žiakov s mentálnym postihnutím
- ❑ zameraný je na osvojenie si poznatkov o zdravej výžive a základných zložkách potravín
- ❑ dôraz sa kladie na medzipredmetové vzťahy

PROJEKTOVÉ VYUČOVANIE V ŠPECIÁLNEJ ŠKOLE

Zahŕňa obsah vzdelávania vo vzdelávacích oblastiach

- ❑ jazyk a komunikácia - vyučovací predmet: slovenský jazyk a literatúra
- ❑ matematika a práca s informáciami - vyučovací predmet: matematika a práca s informáciami
- ❑ umenie a kultúra - vyučovací predmet: výtvarná výchova
- ❑ odbornopraktické predmety - vyučovacie predmety: zdravotná výchova a príprava jedál a výživa

CIELE

- ❑ zmodernizovať a zvýšiť efektivitu výchovno-vzdelávacieho procesu
- ❑ zvýšiť motiváciu žiakov a kompetencie na učenie sa
- ❑ rozvíjať schopnosť pracovať v tíme
- ❑ prezentovať a interpretovať získané poznatky
- ❑ rozvíjať kompetencie žiakov v materinskom jazyku, v digitálnych technológiách
- ❑ posilniť spoločenské a občianske kompetencie

POSILNENIE KLÚČOVÝCH KOMPETENCIÍ

Je potrebné na ďalšie vzdelávanie a uplatnenie žiakov so zdravotným znevýhodnením v spoločnosti.

Pomôže žiakom

- ❑ zvládnuť jednoduchú formu komunikácie
- ❑ vyjadriť vhodným spôsobom svoje pocity, zážitky a nálady
- ❑ zvládnuť rôzne situácie vo vzťahu k sebe a vo vzťahu k iným
- ❑ vytvoriť pozitívny vzťah k manuálnym činnostiam
- ❑ zvládnuť pracovné zručnosti a postupy pri jednoduchých prácach
- ❑ ľahšie sa umiestniť v chránených dielňach, na chránenom pracovnom mieste alebo na voľnom trhu práce

PROJEKTOVÉ VYUČOVANIE – PRÍKLAD

PROJEKT – ZDRAVÁ VÝŽIVA A ZÁKLADNÉ ZLOŽKY POTRAVÍN

PLÁN A REALIZÁCIA

- ❑ tému si zvolia žiaci spoločne s učiteľom
- ❑ téma vychádza z každodenného života
- ❑ učiteľ sformuluje ciele a úlohy
- ❑ rozdelí žiakov do 2 – 3 skupín po troch žiakoch

Učiteľ zverejní tému na nástenke ešte pred realizáciou projektu.

MOTIVÁCIA

- ❑ motivačné aktivity z Planéty vedomostí
- ❑ prezentácia v PowerPointe o výžive a základných zložkách potravín

REALIZÁCIA ÚLOH

- ❑ učiteľ pridelí žiakom spoločné úlohy a každému žiakovi samostatnú prácu
- ❑ žiaci k úlohám získavajú informácie z motivačných aktivít
- ❑ vyhľadávajú na internete potraviny bohaté na cukry, bielkoviny, tuky, vitamíny, hádanky o ovocí a zelenine
- ❑ kreslia obrázky ovocia a zeleniny v grafickom editore Skicár
- ❑ vytvoria potravinovú pyramídu zo získaných obrázkov
- ❑ prezentujú spoločne poster
- ❑ pripravia zdravý zeleninový a ovocný šalát

HODNOTENIE

Učiteľ

- ❑ sleduje a priebežne hodnotí prácu žiakov
- ❑ podľa potreby ju riadi a usmerňuje
- ❑ vyzdvihuje klady žiakov a súčasne ich taktne vedie v ďalšom postupe
- ❑ sleduje riešenia úloh pri jednotlivých aktivitách a prácu na posteroch
- ❑ konečný projekt hodnotí slovným hodnotením, ktoré má hlavne charakter výchovný, motivačný a povzbudzujúci

HODNOTENIE

Žiaci

- ❑ na konci projektu hodnotia, či sa im podarilo splniť stanovené ciele
- ❑ hodnotia individuálnu aj spoločnú prácu na jednotlivých úlohách a na konečných posteroch

PROJEKTOVÉ VYUČOVANIE PRINÁŠA PREMENU

tradičnej školy	→	na modernú školu
pasívneho žiaka	→	na aktívneho žiaka
aktívneho učiteľa	→	na moderného učiteľa
tradičných metód	→	na metódy s využitím IKT

ZDROJE

- https://mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/bacova_kol_projekt_vyucovanie_web.pdf
- <https://www.pf.ukf.sk/images/docs/projekty/2017/pC-Cp/konferencie/2019/APVV%20Zborn%C3%ADk%202019.pdf>
- https://mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/k_luzinska_zaicname_ucit_v_projektoch_v_primarnom_vzdelavani.pdf
- https://mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/e_frykova_inovativne_postupy_vo_vyucovani_biologie.pdf
- <http://www.mcpc.edu.sk/modules/wmpdownloads/visit.php?cid=7&lid=23>
- http://www.zstribecskato.sk/cms/moduly/komentar/prilohy/file_117.pdf
- http://kekule.science.upjs.sk/chemia/mvp_net/projektove%20vyucovanie/projektove_vyucovanie/charakteristika.pdf
- <https://www.pf.ukf.sk/images/docs/projekty/2017/pC-Cp/konferencie/2019/APVV%20Zborn%C3%ADk%202019.pdf>
- https://mpc-edu.sk/sites/default/files/publikacie/m._pjatkova_projektive_vyucovanie_v_prirodovednych_pradmetoch.pdf